

รายงานผลการตรวจสอบที่ ๔๓๕ /๒๕๕๗

เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปราบปรามยาเสพติดตรวจค้นบ้านโดยไม่มีหมายค้น และข่มขู่กรโชกพาตัวไปตรวจปัสสาวะโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปราบปรามยาเสพติดได้ปิดล้อมตรวจค้นบ้านของสามีของผู้ร้อง เลขที่ ๑๙๖/๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลตันหยงลูโละ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี โดยไม่มีหมายค้น ซึ่งผลการตรวจค้นไม่พบสิ่งผิดกฎหมาย และในขณะตรวจค้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ข่มขู่กรโชกสามีของผู้ร้อง เพื่อพาตัวไปตรวจปัสสาวะที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี และแจ้งว่าหากไม่พบสิ่งผิดกฎหมายจะพาตัวมาส่งให้ที่บ้าน แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจกลับปล่อยให้สามีของผู้ร้องกลับบ้านเองในยามวิกาล โดยผู้ร้องต้องไปปรับตัวกลับในเวลาประมาณ ๒๔.๐๐ น. ที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี ผู้ร้องเห็นว่าสามีของผู้ร้องได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม จึงร้องเรียนเพื่อขอความเป็นธรรมและขอให้ตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้องและความเห็นของคณะอนุกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แล้วเห็นชอบกับความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ และเห็นควรมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นของภาคประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ดังนี้

๑) ในการตรวจค้นบ้านหรือเคหสถาน โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือกฎหมายอื่นๆ ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการตรวจค้น โดยไม่ต้องมีหมายค้น เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีมาตรการหรือแนวทางในการแสดงตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐให้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อลดความหวาดระแวงและความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างควมไว้วางใจและการให้ความร่วมมือของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่ด้วย

๒) ในกระบวนการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยไปตรวจหาสารเสพติดในสถานีตำรวจแต่ละพื้นที่ ควรมีการเชิญญาติ ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่ผู้ต้องสงสัยให้ความไว้วางใจไปด้วย เพื่อลดการหวาดระแวงต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ และเมื่อมีการตรวจแล้วไม่พบสารเสพติด เจ้าหน้าที่ต้องเป็นผู้นำตัวผู้ที่ถูกตรวจกลับมาส่งด้วย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย รวมทั้งทรัพย์สินและสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ด้วย